

ШЕСТА МЈЕШОВИТА НАРОДНА ОСНОВНА ШКОЛА У БАЊАЛУЦИ

Апстракт: У раду је приказан рад Шесте мјешовите народне основне школе у Бањалуци од оснивања, 1940, до њеног расформирања, 1954. Такође су дати подаци о броју ученика и одјељења и имена наставника по школским годинама. Приказане су и прилике у основном школству у Бањалуци за вријеме Краљевине Југославије, Независне Државе Хрватске и ФНРЈ.

Рад је настао на основу архивске грађе фондова Краљевска банска управа Врбаске бановине, Градско школско надзорништво Бањалука и Градски народни одбор Бањалука.

Кључне ријечи: Шеста мјешовита народна основна школа, пучке основне школе, учитељи, ученици, Мјесни школски одбор, Градско школско надзорништво (ГШН), нижа гимназија, осмогодишња школа.

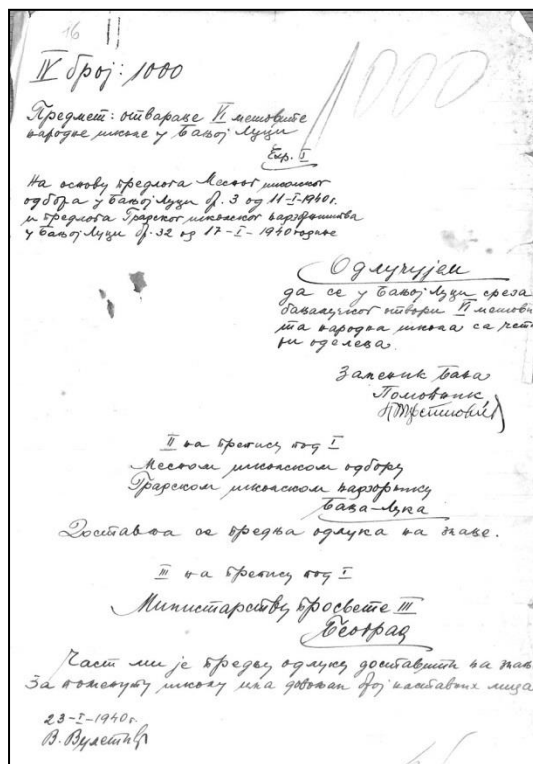
Почетком 1940. у Бањалуци је радило шест државних основних школа, од којих пет мјешовитих народних основних и једна женска, и то:

- Прва мјешовита народна школа (Вјежбаоница), у зграду Учитељске школе, са шест одјељења, Булевар краља Петра Првог (Краљев друм), управник Никола Калембер;
- Друга мјешовита народна школа (Огледна), са осам одјељења, у Ул. бана Милосављевића, директор Боривоје Недић;
- Трећа мјешовита народна школа, са осам одјељења, у Ул. муфтије Цабића, директор Данило Дрча;
- Четврта мјешовита народна школа, са осам одјељења, у Улици Ђуре Јакшића, директор Мустафа Ибрахимпашић;
- Пета мјешовита народна школа Горњи шехер, са шест одјељења, у Ул. школској 5, директор Омер Силајдић;
- Женска основна школа, са пет одјељења, у Ул. војводе Мишића 4, директор Јелица Глишић.

Све школе су биле оптерећене великим бројем ђака. У неким одјељењима било их је 80–85. Школске зграде су биле “незгодно” распоређене по граду, због чега су дјеца до школе пуно пјешачила, па је одлучено да се отвори још једна.

Шеста мјешовита народна основна школа у Бањалуци основана је Одлуком Краљевске банске управе Врбаске бановине, број 1000 од 21. јануара 1940, на приједлог Мјесног школског одбора и Градског школског надзорништва

(даље: ГШН). Школа је почела са радом 1. фебруара 1940. у згради “Царске школе” у Ул. Васиља Грђића 3. Школа је имала 191 ђака, распоређених у четири одјелења, и то два одјелења првог и по једно другог и трећег разреда. Сви су ученици преузети из осталих школа. Из Женске народне школе преузета су три одјелења, док је четврто састављено од прекобројних полазника првих разреда других школа. Као учитељи су радили Вукосава Адамовић, Десанка Шушић, Видосава Милошевић и Љубомир М. Срдић, управник.¹

Одлука о оснивању Шесте мјешовите народне основне школе у Бањалуци

Крајем марта 1940. школа је упутила приједлог Мјесном школском одбору да се за њене потребе адаптирају просторије некадашњег Убошког дома,² јер су постојали знаци да ће школа требати још двије просторије за ученице. Мјесни одбор је прихватио приједлог, те је до септембра урађен предрачун за адаптацију.

¹ Prosvetni glasnik, Službeni organ Ministarstva prosvete, broj 2, godina LVI, 1940. god, 156.

² Крајем 1939. Убошки дом се преселио у нову зграду у Которварошкој улици, изграђеној у част краља убијеног у Марсеју 1934. године, па је бан Кујунџић новоградњи дао име Азил Блаженопочившег Витешког краља Александра I. Данас се у тој згради налази Средњошколски дом.

Почетком наредне школске 1940/1941, број ђака се повећао на 278, а распоређени су у шест одјељења:

Одјељење	Ученици		
	Мушки	Женски	Укупно
Ia	20	27	47
Iб	22	26	48
IIa	18	22	40
IIб	21	19	40
III	17	47	64
IV	19	20	39

У октобру 1940. је отворено седмо, тј. паралелно одјељење трећег разреда, због великог прилива школске дјеце. Школа је имала четири учионице, површине од 42 до 46 квадратних метара. Уведена једнократна полудневна настава.

Након успоставља Независне Државе Хржаве, народне основне школе су преименоване у државне пучке школе. Средином априла 1941. Градско поглаварство Бањалука упутило је свим пучким школама допис да се све школске зграде у граду ставе на располагање војним властима за смјештај војске.

Према извјештају управника Љубомира Срдиха³, редован рад у школи није почео 12. маја 1941, како је наређено, него ће се настојати да то буде 19.

³ Љубомир Срдих, рођен 18.1.1894. у Бањалуци, Учитељску школу завршио је у Сарајеву 1915. Практични учитељски испит положио 1922. у Сарајеву. За учитеља први пут је постављен у

маја, јер се у школи налази магацин хране Градске општине. Дотад су биле испражњене двије учионице на првом спрату, у којима ће се одржавати настава за седам одјељења. Настава је била прекодневна и трајала је прије подне 9–12, а поподне 13–18 сати.⁴ У приземљу је и даље остао магацин живежних намирница.⁵

Виктор Радошевић

Даница Радошевић

Школу су у априлу напустиле учитељице Десанка Шушић, Савета Милојевић и Кристина Селаковић и одселиле се у Србију.⁶ Школа је почела са радом 19. маја 1941. са сљедећим наставницима: Љубомир Срдић (који је водио Ia), Сулејман Бадић (IV), Кристина Селаковић (IIIб), Савета Милојевић (Iб), Анка Скарнео⁷ (IIа), Видосава Милошевић (IIб) и Вукосава Адамовић⁸ (IIIа). Вјероучитељи су били Петар Сушиловић, Џемал Ибрахимовић⁹ и Војислав

Палама, Срез сарајевски. Касније је радио у Раљеву, Прибинићу, Блатници, Живиницама и Бањалуци. АРС БЛ КБУВБ, персонална досијеа, С-20.

⁴ Градско школско надзорништво Бањалука, број 29, 14. мај 1941.

⁵ Градско школско надзорништво Бањалука, број 39, 19. мај 1941.

⁶ Градско школско надзорништво Бањалука, број 30, 14. мај 1941.

⁷ Анка рођ. Шебелић Скарнео, рођена 13.1.1892. у Коњицу, Вишу пучку школу реалног смјера завршила је у Хрватској Костајници школске 1904/05. Католичку вишу дјевојачку школу у Заводу св. Јосипа у Сарајеву завршила је 1907/08, Женску препарандију “Кћери Божије љубави” у Заводу св. Јосипа у истом граду завршила је 1911/12. Практични учитељски испит положила је у Сарајеву 1915. Службовала је у Босанској Костајници 1912–16, Бос. Крупи 1916–18, Бихаћу 1918–24, Цазину 1924–27. и Приједору 1927–36. У Бањалуку је дошла 24.10.1936. Радила је у Женској државној народној основној школи, Петој мјешовитој НОШ, па у Четвртој. У Шестој је радила од почетка школске 1941/42, односно од 2. октобра. Била је удата за професора Миховила Скарнеа, са којим је стекла троје дјеце.

⁸ Вукосава Вуковић Адамовић, рођена 24.2.1897. у Бањалуци, Учитељску школу завршила је у Карловцу 1918. Практични учитељски испит положила је у Суботици 1923. Радила је у Котор Варошу 1918, у Кули, Округ пожаревачки, 1919–22, у Санаду, Срез новокањишки 1922–26, затим у Ламовитој, Босанском Новом и Бањалуци. Била је удата за учитеља Лазу Адамовића.

⁹ Џемал Ибрахимовић је радио у школи до 30. октобра 1941, када се пресељава у Сарајево, ГШН БЛ, број 903 од 17. октобра 1941.

Митровић.¹⁰ Виктор Радошевић, учитељ III пучке школе, постављен је за вршиоца дужности равнатеља Државне VI мјешовите пучке школе 11. јуна 1941.¹¹ Записник о примопредаји дужности сачињен је између учитеља Сулејмана Бадића и Виктора Радошевића, јер је управник Срдић напустио школу.¹²

Школска 1940/41. завршена је 29. јуна 1941. објављивањем успјеха ђацима ове школе.¹³ У попису наставног особља од 26. јула 1941. равнатељ Радошевић¹⁴ обавијестио је ГШН да је школу напустила Вида Милошевић, да се Љубомир Срдић налази у затвору, а да су на дужности Виктор Радошевић, Анка Скарнео, Вукосава Адамовић и Сулејман Бадић.¹⁵

Школска 1941/42.

Одјел за пучке школе Министарства наставе донио је рјешење да настава у свим пучким школама школске 1941/42. у Независној Држави Хрватској, гдје нема стварних “запријека”, почне 1. септембра 1941.¹⁶ Мјесни школски одбор је добио задатак да оспособи школске зграде које нису условне за рад и да поради на иселјавању војске из истих. У школској 1941/42. у Државној VI мјешовитој пучкој школи у септембру уписано је укупно 314 ученика, од којих 130 мушких и 184 женских.¹⁷ Дјеце сиромашних радника било је 144,¹⁸ 11 римокатолика, 103 муслимана и 30 гркоисточне вјере.¹⁹ Од средине септембра у школи су почеле радити Анка Бенутић,²⁰ и Сафија Ибрахимпашић.²¹

Градски школски надзорник је 29.9.1941. извијестио да ће настава у VI НОШ почети 2. октобра 1941. и да ће почети радити учитељице Даница Радошевић²², Деспа Чангаловић и Софија Тасић.²³ У Исказу уписаних ученика по

¹⁰ Градско школско надзорништво Бањалука, број 57, 26. мај 1941.

¹¹ Градско школско надзорништво Бањалука, број 278, 14. јул 1941.

¹² Градско школско надзорништво Бањалука, број 279, 14. јул 1941.

¹³ Градско школско надзорништво Бањалука, број 212, 2. јул 1941.

¹⁴ Виктор Радошевић, рођен 27.2.1896. у Осијеку, четири разреда класичне гимназије завршио је у Вараждину 1912, а учитељску школу у Осијеку 1916. Практични учитељски испит положио је у Осијеку 1918. Радио је као учитељ у Томиновцима, Котар Славонска Пожега, у Краварском, Котар Велика Горица, Жупа загребачка, Марији Горици, Котар Загреб, Магић-Малој, Котар Новоградишки, Орахову, Котар босанскоградишки, Новој Капели, Котар новоградишки, Сиску, Заграђу, Котар Славонски Брод, па у Бањалуци 1941.

¹⁵ Градско школско надзорништво Бањалука, број 331, 26. јул 1941.

¹⁶ Градско школско надзорништво Бањалука, број 480, 1. септембар 1941.

¹⁷ Градско школско надзорништво Бањалука, број 536, 13. септембар 1941.

¹⁸ Градско школско надзорништво Бањалука, број 602, 29. септембар 1941.

¹⁹ Градско школско надзорништво Бањалука, број 536, 3. октобар 1941.

²⁰ Градско школско надзорништво Бањалука, број 553, 17. септембар 1941.

²¹ Градско школско надзорништво Бањалука, број 558, 18. септембар 1941.

²² Даница Брозовић Радошевић, рођена 22.12.1895. у Бос. Дубици, четири разреда Грађанске школе завршила је у Хрватској Костајници 1910, пети разред Више дјевојачке школе у Сарајеву у Заводу св. Јосипа 1911, Државну учитељску школу 1912, а Женску учитељску школу у Заводу св. Јосипа у Сарајеву 1915. Практични учитељски испит положила је 1917. у Сарајеву. Као учитељица радила је у Прњавору, Бос. Новом, у Магић Малом, Котар новоградишки, Ора-

разредима и вјери од новембра 1941. стоји да је у школску 1941/42. уписано 366 ученика, од којих 36 римокатолика, 240 муслимана, 80 гркоисточњака, шест гркокатолика четири жидова. Предавали су Сулејман Бадић, кога је замјенивала Антонија Нимкијевић²⁴ док је био на војној дужности у Бихаћу, Даница Радошевић, Виктор Радошевић, Сафија Ибрахимпашић, Деспа Чангаловић,²⁵ Анка Скарнео, Софија Ћасић²⁶ и Анка Бенутић.²⁷ У новембру је Учитељски збор VI пучке школе забранио ученицима да посјећују кино представе.²⁸ Сафија Ибрахимпашић је била на породилском одсуству (17.10–27.11.1941), а замјенивала је Штефица Жагар²⁹. Вјероучитељи су били Петар Сушиловић, Џемал Ибрахимовић и Војислав Митровић.³⁰ У Извјештају ГШН од 20. новембра наводи се да школа ради у четири учионице, те да има осам паралелних одјељења са 395 ученика.³¹

У Извјештају о стању пучког школства на подручју Независне Државе Хрватске од 21. новембра 1941, ГШН наводи да је на подручју Школске општине Бањалука, која се подудара са подручјем Градске општине, до 10. априла 1941. радило је седам државних и двије приватне пучке школе са 61 одјељењем, један државни и два приватна државна вртића. Са 10. априлом није престала ниједна школа са радом, али последице иселјавања великог броја ученика из “гркоисточних” породица, значајно је смањен број полазника државне Прве и

хову, Котар босанскоградишки, Новој Капели, Котар новоградишки, Сиску, Заграћу, Котар Славонски Брод, па у Бањалуци од 1941. Била је удата за Виктора Радошевића, учитеља.

²³ Градско школско надзорништво Бањалука, број 603, 29. септембар 1941.

²⁴ Антонија Милетић Нимкијевић, рођена 2895. у Вогошћи, Женску учитељску школу завршила је у Заводу св. Јосипа у Сарајеву 1917. Практични учитељски испит положила је 1926. у Мјешовитој учитељској школи у Сарајеву. Школске 1917/18. радила је у Сарајеву, 1920. у Варешу, 1922. у Пуцарима, 1923. у Глиници, 1925–27 у Кулен Вакуфу, 1928. у Хашанима, 1930–32 у Бихаћу, 1932–37. у Босанској Крупи, 1937–41. у НОШ Кључ. По потреби службе је 1941. премјештена у Бањалуку. АРС БЛ, Градско школско надзорништво Бањалука, број 862, 8. новембар 1941, АРС БЛ, КБУВБ, персонална досијеа Н-9.

²⁵ Деспа рођена Јанковић Чангаловић, рођена 13.2.1902. у Гламочу, Женску учитељску школу завршила је у Сарајеву 1923. Практични учитељски испит положила је 1926. Радила је у Гламочу 4.10.1923–27.2.1941, са прекидом због удаје, 1.9.1924–15.12.1924. Од 28.2.1941. радила у Бањалуци у ОШ у Горњем шехеру, а у Шестој од 2.10. 1941.

²⁶ Софија рођ. Светиновић Ћасић, рођена 1.8.1900. у Варцар Вакуфу, Народну вишу дјевојачку школу у Бањалуци завршила је 1916, а Земаљску женску препарандију у Сарајеву 1920. Практични учитељски испит положила је у Сарајеву 1922. Службовала је у Варцар Вакуфу, Черину, Котар мостарски, Сеоници, Срез коњички, Јајцу, Гостиљу, Срез травнички, и у Бањалуци. Била је удата за Боривоја Ћасића, а касније за Драгутина Томболанија.

²⁷ Градско школско надзорништво Бањалука, број 605, 10. октобар 1941.

²⁸ Градско школско надзорништво Бањалука, број 871, 11. новембар 1941.

²⁹ Штефица Мишкатовић Жагар, рођена 7.1.1912. у Липику, котар Пакрац, Грађанску школу у Пакрацу завршила је 1926, а Државну мјешовиту учитељску школу у Пакрацу 1931. Практични учитељски испит положила је у Пакрацу 1935. Радила је у Доњој Обријежи 1932–40, Чаглићу 1940–41, а затим у Бањалуци. ГШН БЛ, персонална досијеа.

³⁰ Градско школско надзорништво Бањалука, број 933, 20. новембар 1941.

³¹ Исто

Друге пучке школе, које су у 95 одсто случајева похађала дјеца те вјере, те се може рећи да су од 1.9.1941. ове двије школе формално остале без својих полазника. Дјеца које су прешла на римокатоличку вјеру по жељи родитеља, похађали су приватне пучке школе ради изучавања вјеронауке. На тај начин дошло је пораста броја ђака у тим школама, па је Приватна пучка школа св. милосрдница замолила отварање паралелних одјела. За отварањем нових одјељења у државним школама није било потребе. Од седам државних пучких школа четири су имале властите зграде, док су три (Друга, Пета и Дјевојачка пучка) биле смјештене у приватним зградама, за које је плаћана висока најамнина. Вјежбаоница је радила у Учитељској школи, Шеста код старе општинске зграде, у згради која је изграђена одмах по аустроугарској окупацији, са врло скромне четири учионице. У новосаграђеним зградама III и IV пучке школе биле су по четири учионице умјесто осам или 10.³² За ученике пучких школа почетком новембра 1941, Хрватско државно казалиште Бањалука играло је представу – бајку у четири чина “Жаромил”³³ и представу “Горан” Мате Ловрака.³⁴ Од 2.12.1941. почео је радити Мехмед Захировић, вјероучитељ за муслиманску дјецу.³⁵

Сафија Ибрахимпашић

Деспа Чангаловић

Антонија Нимкијевић

Прво полугодиште је завшено раније него што је планирано, јер је градски школски надзорник Хасиб Имамовић 5.12.1941. одобрио за привремени смјештај 3. хрватске оружничке пуковније све просторије VI пучке школе, осим канцеларије равнатеља. За повјереника Матице хрватске испред VI школе одређен је Сулејман Бадић.³⁶ За рад у Ризничком управитељству одређени су Сулејман Бадић, Анка Бенутић³⁷ и Софија Ћасић.

³² Градско школско надзорништво Бањалука, број 939, 21. новембар 1941.

³³ Градско школско надзорништво Бањалука, број 985, 27. новембар 1941.

³⁴ Градско школско надзорништво Бањалука, број 371, 21. мај 1942.

³⁵ Градско школско надзорништво Бањалука, број 1020, 3. децембар 1941.

³⁶ Градско школско надзорништво Бањалука, број 1078, 11. децембар 1941.

³⁷ Анка Бенутић Орлов, рођена 5. фебруара 1908. у Каштел Старом, котар Сплит, Вишу дјевојачку школу “Марија Помоћница” у Бањалуци завршила је 1924, а Крајишку учитељску школу у Бањалуци 1928. Практични учитељски испит положила у Скопљу 1933. Завршила је Феријал-

Због ванредних прилика школе се нису снабдјеле огревом. Та зима је била веома хладна, а дјеца слабо одјевена и прилично удаљена од школе, па је велики жупан Сане и Луке наредио обуставу рада у државним пучким школама у Бањалуци до 31. јануара 1942.

Јаков Матекало

Почетак другог полугодишта накнадно је одгођен до 15.2.1942. по обавјештењу ГШН ради зиме.³⁸ Наређењем изасланика Министарства наставе од 11.2.1942, одјељења Ia (учитељ Сулејман Бадић) и IVб (Анка Бенутић) VI мјешовите пучке школе одређена су за Вјежбаоницу Државне мјешовите учитељске школе и били су под непосредним руководством те школе. Све школе у Бањалуци биле су претплаћене на “Хрватску ревију”.³⁹

ГШН је позвало све наставнике да 3.4.1942. присуствују испраћају великог жупана Ладислава Витеза Алемана, као и да школе обиљеже годишњицу Независне Државе Хрватске.⁴⁰ Жупски одбор Црвеног крижа Бањалука је 10. априла свим ученицима подијелио хљеб.⁴¹ Ученици VI пучке школе добили су 410 хљебова.

Према списку наставног особља из маја 1942, у школи су радили Станислав Харалин, Сулејман Бадић, Даница Радошевић, Виктор Радошевић, Сафија Ибрахимпашић,⁴² Деспа Чангаловић, Анка Скарнео, Софија Тасић, Анка Бенутић и Јаков Матекало и вјероучитељи Петар Сушиловић и Мехмед Захировић. Учитељ Јаков Бркић је био тад на војној вјежби.⁴³

У записнику са састанка Школског збора са градским школским надзорником Хасибом Имамовићем, одржаног 4. јула 1942, стоји да је у свим разредима градиво обрађено и већином утврђено. Сви наставници су чланови Хрватског црвеног крижа и претплатници на издања Матице Хрватске, а већина су чланови Напретка, Народне узданице, Хрватске католичке жене и Хрватске жене. У току школске године проведена је акција сабирања љековитог биља и

ни течај ручног рада у Цриквеници 1936. У Букову код Битоља радила је 1929–33, у Кузмановачи, срез Коспић 1933–37, у Славонском Кобашу 1937–40, у Солини код Вуковара 1940–41, а у Бањалуци од 1942. Удала се 1943. за Руса Анатолија Орлова, техничког цртача из Бањалуке.

³⁸ Градско школско надзорништво Бањалука, број 87, 4. фебруар 1942.

³⁹ Градско школско надзорништво Бањалука, број 182, 11. март 1942.

⁴⁰ Градско школско надзорништво Бањалука, број 235 и 236, 1. април 1942.

⁴¹ Градско школско надзорништво Бањалука, број 245, 9. април 1942.

⁴² Сафија рођ. Софтић Ибрахимпашић, рођена 15.11.1907. у Јајцу, завршила је Вишу дјевојачку школу у Сарајеву школске 1921/22, а продужени течај уз Муслиманску дјевојачку грађанску школу у Сарајеву школске 1924/25. Практични учитељски испит положила у Сарајеву 25.6.1927. Радила је као учитељица у Пучкој школи у Јајцу 15.10.1925–27.2.1934, у Санском Мосту 28.2.1934–15.10.1934, у Бањалуци 17.9.1941–12.1.1943. Удала се 1935. за Ибрахима Ибрахимпашића, државног тужитеља.

⁴³ Градско школско надзорништво Бањалука, број 407, 30. мај 1942.

чајева за наведена друштва. У јуну је наставник Јаков Матекало⁴⁴ радио у канцеларији Котарског школског надзорништва, док се Бадић налазио на војној вјежби, а замјењивао га је Станислав Харапин. Сви наставници оцијењени су као одлични, осим Деспе Чангаловић и Анке Скарнео, које су добиле оцјену врлодобар. Овом приликом школски надзорник је истакао да су сви наставници улагали максимум труда и воље у свом раду. У учитељском збору владала је хармонија. Сви наставници вршили су обуку и општи одгој у хрватском и усташком духу.⁴⁵

Школска година завршена је 12.7.1942, три дана раније, јер је школска зграда уступљена Градском поглаварству за “новачење” (регрутовање) младића. У извјештају за друго полугодиште, равнатељ VI пучке школе наводи да је у школи било осам одјелења са 405 ученика. Настава је била једнократна, са потпуним бројем часова. У школи је проведена организација Усташке узданице и подмладак Црвеног крижа. Здравствено стање наставника и ученика је било добро. Одржане су двије приредбе. Сједнице учитељског збора одржаване су сваког мјесеца, а по потреби и чешће. Школа је државна, а издржава је Мјесни школски одбор преко Градског поглаварства. Имала је школски врт и почетну књижницу.⁴⁶

Школска 1942/43.

Према Наредби Министарства наставе, школска година требала је почети 17. августа 1942. Дописом од 15.9.1942. ГШН је обавијестило VI пучку школу да ће од 21. септембра у њиховој згради радити и IV мјешовита пучка школа⁴⁷, јер се у њеној згради налази Усташка бојница, па ће један дан у седмици радити VI, а други IV школа.⁴⁸ Равнатељи су се споразумјели да VI пучка школа ради понедјелком, сриједом и петком, а Четврта уторком, четвртком и суботом. Настава за вријеме Рамазана почињала је у 9 часова, а школски час је трајао 40 минута. Послије подне је настава одржавана од 14 сати, по пет часова, а сваки час је трајао 45 минута. Вјеронаука је у VI пучкој школи одржана сваке сриједе, у свим одјелима, по један час недјелно, а у IV пучкој школи сваког

⁴⁴ Јаков Матекало, рођен у Јајцу 14.4.1884, у Травнику је завршио четири разреда гимназије 1901. Учитељску школу је завршио у Сарајеву 1905. Стручни испит положио је 1907. у Сарајеву. Прво запослење било му је у НОШ у Кулен Вакуфу 1905. Премјештен је 1907. у Горњи Рахић код Брчког, 1910. у Елезовиће код Стоца, 1919. у Шипово, 1932. у Жуљевицу код Босанског Новог. Исте године враћен је у Шипово, а 1941. прешао је у Бањалуку. Вјенчао се 1907. са учитељицом Георгином Миљуш. Био је члан Хрватског културног друштва “Напредак”, Црвеног крста, Југословенског учитељског удружења и Југосокола.

⁴⁵ Градско школско надзорништво Бањалука, број 934, 7. септембар 1942.

⁴⁶ Градско школско надзорништво Бањалука, број 850, 4. август 1942.

⁴⁷ Усташка бојна заузела је Државну четврту мјешовиту пучку школу од 27.11.1941. до краја 1943. Школске 1941/42. радила је у Ферхат-пашином мектебу, а 1942/43. у згради Шесте пучке школе.

⁴⁸ Градско школско надзорништво Бањалука, број 912, 15. септембар 1942.

четвртка. У школи је владао ред какав је раније био у VI. Огрев, свјетло и воду трошили су заједно и заједно плаћали рачуне. Учињена штета је наплаћивана од оне школе чија дјеца направе штету.⁴⁹ На почетку школске године “равнајући” учитељ Виктор Радошевић је упозорио наставнике на законску одредбу о чистоти хрватског језика, наставнике нижих одјељења на рад у завичајној обуци, а виших разреда на рад у народном духу. Наставници су закључили да је то тешко провести јер су књиге писане старим правописом.⁵⁰ У новој школској години уписано је 415 ученика (239 мушких и 176 женских). У осам одјељења службовали су: Сулејман Бадић⁵¹, Даница Радошевић, Виктор Радошевић, Деспа Чангаловић, Анка Скарнео, Софија Ђасић и Анка Бенутић и вјероучитељи Петар Сушиловић и Мехмед Захировић.⁵² Учитељ Станислав Харалић је 1.9.1942, ради обуке дјеце, распоређен у избјеглички логор “Пилана“ на Предграђу.

У току новембра 1942. ученици VI школе су сакупили 1444 куње за сирочад хрватских палих бораца у оквиру акције “Помоћ”.

ГШН је обавијестио да настава у свим пучким школама престаје 28. новембра 1942.⁵³ Истог дана ГШН је измијенило обавјештење, јер је договорено да ће III, IV и VI пучка школа радити од 30. новембра у згради VI пучке школе, јер се у Трећу пучку школу уселио Дјечији дом из Скрада у Горском котару. По распореду, VI мјешовита пучка школа је радила понедјелком и четвртком, IV уторком и петком, а III сриједом и суботом. По овлашћењу великог жупана, “равнајући” учитељ Радошевић одређен је за надзиратеља цјелокупног рада у згради VI школе.⁵⁴ Учитељице Ана Тимко рођ. Биндас⁵⁵ и Сафија Ибрахимпашић рођена Софтић су пензионисане.⁵⁶

Учитељи свих пучких школа су од средине децембра 1942. радили и у избјегличким логорима у Горњем шехеру, у Мектебу преко Врбаса, код Газанфер-пашине џамије, у Медреси код Црквене, уз Уред за колонизацију и у избјегличким настамбама у колонији Пилана.

⁴⁹ Градско школско надзорништво Бањалука, број 977, 28. септембар 1942.

⁵⁰ Градско школско надзорништво Бањалука, број 978, 28. септембар 1942.

⁵¹ Сулејман Бадић, рођен 2.8.1902. у Цазину, Народну вишу дјечачку школу и Мушку препарандију у Дервенти завршио је 1922. Мушку учитељску школу у истом граду завршио је 1926. Практични учитељски испит положио је у Бањалуци 1929. Течај за усавршавање наставника стручних продужних школа завршио је у Бањалуци 1935. До почетка Другог свјетског рата радио је као учитељ 1927–37 у Кључу, касније у Бањалуци. По ослобођењу био је директор Вјежбаонице при Учитељској школи, управник Мушког средњошколског дома, директор Треће осмогодишње школе у Бањалуци, инспектор за основну наставу и просвјетни савјетник. Почетком школске 1961/62. укинута је Просвјетно-педагошка служба НОС Бањалука, па је премјештен у Школски центар Индустије папира ФНРЈ у Бањалуци.

⁵² Градско школско надзорништво Бањалука, број 1083, 19. новембар 1942.

⁵³ Градско школско надзорништво Бањалука, број 1238, 28. новембар 1942.

⁵⁴ Градско школско надзорништво Бањалука, број 1243, 28. новембар 1942.

⁵⁵ Градско школско надзорништво Бањалука, број 1264, 5. децембар 1942.

⁵⁶ Градско школско надзорништво Бањалука, број 1333, 30. децембар 1942.

Наредбом Велике жупе Сане и Лука од 16.1.1943, због појаве пјегавог тифуса у Бањалуци су затворене све пучке и средње школе⁵⁷. Прекид је трајао до 1.4.1943.

У извјештају ГШН од 26.1.1943. наводи се да је VI пушка школа почела са радом 17. 8.1942. са седам одјела, иако је одобрено осам, те да је настава прекинута 16.1.1943. због тифуса. У школи су радили Виктор Радошевић, Даница Радошевић и Анка Скарнео. Учитељица Софија Ћасић се удала 19.1.1943, Љубица Малић је умрла 21.1.1943, а Леон Томашић додијељен је Хрватском народном казалишту Бањалука.⁵⁸

Након прекида, настава у VI пушкој школи почела је 1.4.1943.⁵⁹ У згради су, по два дана, даље радиле III и IV школа. Пошто су четири учитеља била на боловању, шест на вјежби под оружјем, а један у затвору, у школама је било 29 одјељења, па се морало и наставно особље распоредити по потреби. У VI пучку школу су распоређени Јозефина Зечевић,⁶⁰ Софија Ћасић, Мартина Багарић, Маргарита Чекрлија, Виктор Радошевић, Драгица Дамјанић⁶¹ и Муслија Пашић.⁶² Сулејман Бадић се 3.4.1943. вратио са вјежбе и прешао у Вјежбаоницу. Шеста пучка школа је 10. априла пригодним програмом обиљежила двого-

⁵⁷ Градско школско надзорништво Бањалука, број 45, 16. јануар 1943.

⁵⁸ Градско школско надзорништво Бањалука, број 61, 23. јануар 1943.

⁵⁹ Градско школско надзорништво Бањалука, број 362, 8. април 1943.

⁶⁰ Јозефина Јарош Зечевић рођена је 26. фебруара 1897. у Сарајеву од оца Казимира, предузимача, и мајке Јосипе. Вишу дјевојачку школу у Сарајеву завршила је 1912, а учитељску у истом мјесту 1916. године. Стручни испит положила је 1917. Говорила је њемачки језик. Прво мјесто службовања јој је био Острожац, срез Коњиц. Премјештена је у НОШ у Јајце 1918, гдје је била активна у Хрватском соколу и пјевачком збору. У периоду 1920–23. радила је у Пећима, Срез босанскограховски. Приликом доласка у Пећи затекла је празну учионицу. Уписивала је дјецу која су остављала овце и полазила у школу. Након удаје неко вријеме није радила. Службу у Бос. Градишци добила је 1924. У Масловарама је службовала 1925–31. Ту је основала дилетанску секцију и давала приредбе од чијег прихода је куповала дјечијим школкама књиге и прибор, зимску одјећу и обућу, као и књиге за народну библиотеку. Сваке зиме је одржавала алфаветске течажеве. Била је начелник Соколског друштва. Премјештена је у Бањалуку (1931–35) и Босански Нови (1935–37), гдје се удаје за Ранка Зечевића, чиновника Подружнице осигурања радника. Године 1937. враћа се у Бањалуку у Четврту НОШ. Наредбом Министарства народне просвјете НДХ је пензионисана 1943. Преузела је од Драге Томац управу школе у Дјечичјем дому “Касим Хаџић” 9. јула 1945.

⁶¹ Драгица Кеменовић Дамјанић, рођена 1894. у Сарајеву, римокатоличке вјере, пет разреда Више дјевојачке школе завршила је у Сарајеву 1912. Учитељску школу у Сарајеву завршила је 1916. Практични учитељски испит положила је 1917. Као учитељица радила је у Котор Вароши, Доњем Вакуфу, Осјечком, Дрвару, Цазину, Осредку, Соколову, Босанској Крупи, Великом Радићу, Марибору, Цељу и Бањалуци.

⁶² Муслија Пашић, рођен 1894. у Муљима, срез Гацко, основну школу је завршио 1908. у Автовцу. Потом уписује медресу у Сарајеву, гдје завршава Дурул муалимин 1914. Послије је постављен за првог муалима у Тузли, гдје је служио до 1916, па у Невесињу 1917. Сљедеће године у Сарајеву постављен је за војног имама. Учитељски течај завшио је школске 1920/21. и послје радио у Автовцу, Улогу код Невесиња, Котезима код Љубиња, те у Бос. Градишци и Бањалуци.

дишњицу НДХ. У осам часова одржао је ркт. вјероучитељ Петар Шушиловић у Жупној цркви службу на којој су били присутни сви учитељи и ученици римокатоличке вјероисповијести. У девет часова у школи је “равнајући” учитељ Радошевић отворио свечаност пригодним говором. Предавање о 10. априлу и поглавнику је одржао учитељ Муслија Пашић. Ученици су рецитовали “домољубиве” пјесме, а сви заједно отпјевали су обје химне. Годишњица смрти “оца домовине” др Анте Старчевића обиљежена је 18. априла 1943. Крајем маја обиљежен је Тједан мајки и дјетета, а Антуново, као поглавников имендан, 13.6.1943.

На дужност је 13.4.1943. ступила Деспа Чангаловић, а Муслија Пашић и Маргарета Чекрлија су стављени на располагање. Након боловања, Даница Радошевић је ступила на дужност 20. априла, док је Сафија Ибрахимпашић умировљена. Учитељ Станислав Харапин је умро 28.4.1943.

Све школе примале су бесплатно хрватски педагошки часопис “Напредак”. Велики жупан забранио је посјећивање “сликоказа” ученицима. Дозвољена је само колективна посјета и гледање филмова под надзором наставника. Због ванредних прилика због којих школе нису дуго радиле, школска година продужена до 15. јула 1943.⁶³ Софија Ћасић Томболани умировљена је по завршетку школске године.

ГШН је престао је са радом 1943, па података о раду Шесте пучке школе у току школске 1943/44. готово да и нема. Школска година је завршена 31. јула 1944. Равнатељ је и даље био Виктор Радошевић. У IVб одјељењу школску годину завршило је 39 ученика, од којих 31 муслиман, три римокатолика, четири гркокатолика и један евангелик. По народности су сви били Хрвати.⁶⁴

Шеста НОШ послје Другог свјетског рата

Недуго након ослобођења Бањалуке 22. априла 1945, школски инспектор Виктор Радошевић је у записнику о прегледу школе констатовао да је зграда Шесте народне школе, зв. “Царска школа”, која се налази у близини зграде Среског народног одбора Бањалука, са четири учионице била у веома лошем стању јер је оштећена приликом бомбардовања. Иста је оспособљена тек толико да би се током љета могла одржавати настава. Остало је још да се поставе прозори, уреде пећи и спроведе канализација.

Школска 1944/45. почела је 10. маја. 1945.⁶⁵ На школски празник, 28. јуна 1945, одржана је академија којој су присуствовали сви учитељи и ђаци. Академију је отворио управник Сулејман Фехимовић, који је у свом говору оцртао догађаје у БиХ прије Сарајевског атентата, атентат и посљедице и оснивање Државе СХС. Изложио је почетак Другог свјетског рата, говорио о Титу и његој улози у ослобођењу нашег народа. Осврнуо се и на погинуле борце и

⁶³ Градско школско надзорништво Бањалука, број 535, 8. јун 1943.

⁶⁴ Разредни именик за IVб школске 1943/44.

⁶⁵ АРС БЛ, ГНО БЛ, број 396/45.

њихово јунаштво, као и на оне који су били одведени у логоре. Послије говора се клицало Титу, одата је почаст мртвим јунацима и, на крају, отпјевана пјесма “Ој Словени”. Дјеца су послије академије пуштена кућама.⁶⁶

Школску годину је завршило 311 ученика у шест претрпаних одјељења:

Одјељење	Ученици			Наставник
	Мушки	Женски	Укупно	
Ia	33	24	57	Анка Бенутић Орлов
Iб	30	28	58	Софија Тамболини
II	43	33	76	Марија Свитлица
III	31	26	57	Деспа Чангаловић
IVa	24	8	32	Сулејман Фехимовић
IVб	19	12	31	Олга Касаловић

Настава је завршена 30. августа 1945. Сви наставници за свој рад били су оцијењени као одлични.

У току школске 1945/46. учитељи у школи били су Вукосава Адамовић, Зора Дрча⁶⁷, Сулејман Фехимовић, Расим Крзић,⁶⁸ Мирко Мацура, Анка Орлов, Милутин Пејиновић, Марија Свјетлица, Петар Сушиловић, Софија Тамболини и Мухамед Захировић⁶⁹

Расим Крзић

Сулејман Бадић

Зорка Дрча

⁶⁶ АРС БЛ, ГНО БЛ, број 4378 од 29. јуна 1945.

⁶⁷ Зорка рођ. Сточевић Дрча, рођена у Мостару 6.12.1888, од 1909. радила је у Српскоправославној народној основној школи у Чајничу, 1915. прелази у Фојницу, 1918. у Бјелај, 1919. Разбој, 1922. у Пискавицу. У Државној женској основној школи у Бањалуци ради 1934–39, у Трећој основној школи од 1939, а касније у Четвртој и Шестој. Пензионисана је 1946.

⁶⁸ Расим Крзић, рођен 16.4.1911. у Маглају, завршио је четири разреда гимназије у Тузли. Учитељску школу завршио је у Бањалуци 1932. Практични учитељски испит положио је у Сарајеву 1935. Рјешењем Министарства просвете КЈ, број 6754 од 2.3.1933, постављен је за учитеља приправника у Шипрагама, Срез которварошки. Ту је радио до 21.2.1935, када прелази у Шеварлије, Срез маглајски. У Централној управи дјечјих домова почео је радити 18.10.1945.

⁶⁹ АРС БЛ, ГНО БЛ, бр. 17785 од 3. децембра 1945.

Школске 1946/47. уписан је 341 ученик (255 муслимана, 63 Срба, 22 Хрвата и један Јевреј). На крају школске године радили су Невена Поповић, Деспа Чангаловић, Душанка Станаревић и управница Видосава Стајић.

Мирко Ребац

Анка Орлов

У септембру школске 1947/48. настава је држана у природи због оправке школске зграде. Уписано је 319 ученика у седам одјељења. У новембру је број ђака повећан на 345.

Дужност управника школе преузела је Деспа Чангаловић 21. септембра 1947. од Видосаве Стајић. Шемса Куленовић водила је Ia и Ib, Есма Хациомерспахић Па и Пб, Душанка Станаревић Пб и IV, а Деспа Чангаловић Ша. У новембру 1947. радили су Шемса Куленовић, Никица Смољан, Мирко Ребац⁷⁰ и Деспа Чангаловић.

Станика Тројевић ступила је на дужност 6.1.1948, а водила је III ц. У априлу 1948. радиле су Аиша Силахић, Стојанка Јоцић и Вера Марков. У школи је 20.2.1948. отворена школска кухиња за сиромашне ђаке⁷¹

Школска 1948/49.

На почетку школске 1948/49. у школи су радили Шемса Куленовић, Ајша Силахић, Мирко Ребац, Станика Трбојевић, Стојанка Јоцић, Вера Марков и Деспа Чангаловић, која је водила Па разред и била управник школе. За вријеме боловања управницу је мијењао Мирко Ребац.⁷² У мају 1949. у школи су

⁷⁰ Мирко Ребац, рођен 10.10.1897. у Требижату код Чапљине, Срез столачки, гдје је завршио основну школу. Четири разреда гимназије завршио је у Широком Бријегу, Учитељску школу у Дервенти 1919. Стручни испит положио је у Мостару 1922. Декретом Земаљске владе БиХ постављен је 1919. за учитеља у Влаховићима код Љубиња. Послије је радио у народним основним школама у Црнићима, Копривни и Гаревцу, Срез градачки. У Петој НОШ у Бањалуци радио је 1935–37, у Државној огледној народној школи у Бањалуци 1937–41, док је за вријеме НДХ био равнатељ Треће народне основне школе.

⁷¹ АРС БЛ, ГНО БЛ, број 6731 од 18. фебруара 1948.

⁷² АРС БЛ, ГНО БЛ, број 31481 од 21. августа 1948.

почели радити Мира Гранић и Милан Стојановић.⁷³ Дан прољећа за пионире основних школа одржан је 27.4.1949. Тог дана ученици Шесте НОШ су изашли у природу, у Новоселију, под руководством Градског штаба пионира. Изведен је фискултурни програм по плану штаба, док су учитељи припремили културно-умјетнички програм.⁷⁴

Школску годину завршило је 396 ученика⁷⁵ разврстаних у осам одјељења. Завршна школска свечаност одржана 26. јуна 1949. са сљедећим програмом:

1. Отварање свечаности (говор управнице)
2. “Мала марама”, рецитација I разреда
3. Пионирско коло, IVa разреда
4. “Сплав на Дрини”, хор, рецитација, IIIц
5. “Југословенска армија”, рецитација, IVц
6. “Шетала сам”, хор, пјесма, IVц
7. “Другу пиониру“, рецитација, IIIб
8. “Братство и јединство”, коло, IVб
9. “Најмлађа бригада“, рецитација, IIIа
10. “Пошла Дуња”, коло, IVц
11. “О, класје моје”, рецитација, IVа
12. “За горицом”, фискултурна вјежба, IVц.

Школска 1949/50. почела је 12. септембра 1949. Запослени у школи били су: Ружица Ћургуз (која је водила Ia), Невенка Мочић (Iб и Iвa), Стојанка Јоцић (II), Милан Стојановић (IIIа и IIIб), Невенка Поповић (Iа) и Мирко Ребац (Iвб). Тад је извршена и примопредаја дужности између Деспе Чангаловић и новоизабране директорике Ружице Ћургуз.⁷⁶ Крајем септембра Iб и IIIа преузела је Нада Милић.

У октобру 1949, а по наредби Обласног народног одбора Бањалука, привремено је расформирана Шеста школа јер је у њену зграду смјештен Дом ученика у привреди. Ученици су распоређени у III, IV и VII народну основну школу, које су морале да раде у три смјене. У IV НОШ прешло је 150 ученика, од којих су формирана посебна два одјељења, а друга дјеца су распоређена по другим одјељењима.

⁷³ Милан Стојановић Стевана, рођен 3. фебруара 1889. у Шкарама код Оточца, основну школу завршио је у Дољанима, Грађанску у Оточцу, а Учитељску у Пакрацу 1908. По завршетку школовања радио је као учитељ у Шкарама, Зеници, Бос. Петровцу и Хашанима. У Грачаници је радио као учитељ и срески школски надзорник 1934–38. У току 1941. радио је као школски надзорник у Владимирцима у Србији. Ту је пензионисан и живио је у Шапцу. По ослобођењу Шапца, 1944, радио као улични секретар-повјереник. Од 1945. до 1947. радио је као учитељ у Бањалуци у Народној основној школи која је била смјештена у Дјечијем дому “Касим Хацић”. У фебруару 1947. постављен је за васпитача, а касније за в. д. управника истог дома. Крајем 1948. почео је радити у Шестој народној основној школи у Бањалуци.

⁷⁴ АРС БЛ, ГНО БЛ, број 12369 од 23.4.1949.

⁷⁵ АРС БЛ, ГНО БЛ, број 20194 од 28. јуна 1949.

⁷⁶ АРС БЛ, ГНО БЛ, број 35560 од 8.11.1949.

Школска година завршена 10. јуна 1950. Ia и Ib разред водила је Ружица Ћургуз, II и III б Милан Стојановић, IIIа Деспа Чангаловић, IVа Шемса Куленовић, а IV Мирко Ребац.

Школске 1950/51. ученици Шесте НОШ и даље су ишли у друге школе. Очекивало се да ће школа добити нову зграду или да ће Школа ученика у привреди ослободити простор.

Школске 1951/52. VI НОШ почела је да ради у бившој згради Ниже гимназије.

Наредне школске године, 1952/53, наставно особље чине управник Мухарем Шеремет, Стојанка Јоцић, Јованка Стојаковић, Ружица Ћургуз, Стана Кушмић, Луција Хелер, Алмаса Хамшић и Смиља Скендерија.

Нижа гимназија, са 28 одјељења, подијелила се на Прву и Другу. Смјештене су у истој згради, с тим што је једна радила прије, а друга послије поднева. Новооснована Трећа нижа гимназија смјештена је у згради Женског средњошколског дома.

У септембру школске 1953/54. Мухарем Шеремет је разријешен дужности управника Шесте народне основне школе.⁷⁷ На његово мјесто је дошао Радуде Ђекић.⁷⁸ Остали запослени учитељи су били Алмаса Хамшић, Вејсил Дрљачић, Ружица Ћургуз, Радојка Гутаљ, Јованка Стојаковић, Ксенија Граовац, Стојанка Јоцић и Невенка Јакшић.

Савјет за просвјету ГНО БЛ, на сједници одржаној 30.3.1954, разматрао је питање реорганизације школа у граду. Договорено је да основне (четворогодишње) школе прерасту у осмогодишње, које по рангу одговарају нижој гимназији, јер се програм 5–8. разреда осмогодишње школе у потпуности слагао са програмима нижих разреда гимназије, тј, 1–4 разреда. Осмогодишње школовање је требало у будућности да буде форма обавезног основног школовања. То је био прогресивни акт у школству, те је као такав, нов, често наилазио на неразумијевање и погрешно схватање. И у Бањалуци је постојало мишљење да је осмогодишња школа нешто ниже него нижа гимназија, те су родитељи радије дјецу уписивали у ниже гимназије, макар биле и удаљене и са слабијим кадром, него у осмогодишње. Увођењем осмогодишњег школовања, постепено су укинуте ниже гимназије.

Народна скупштина НР БиХ, на сједници Републичког вијећа одржаној 26. јуна 1954, донијела је Одлуку о условима за отварање нових осмогодишњих

⁷⁷ АРС БЛ, ГНО БЛ, сједнички материјали, Рјешење број 18231 од 19. септембра 1953.

⁷⁸ Радуде Ђекић, рођен у Андријевици 1907, радио је у Кулен Вакуфу 1929–32, у Доњем Вакуфу 1932–39. и у Прусцу 1939–41. У времену 1941–45. био је у заробљеништу у Немачкој. Послије рата је радио у НОШ у Доњем Вакуфу 1945–46, у Бугојну 1946–47, у Сарајеву 1947. као инспектор ОНО, као инспектор у Зеници 1947–48, као инспектор у Сарајеву 1948–49, те као инспектор за школе ученика у привреди и ђачке домове у Бањалуци 1949–52. Премјештен је 1952. у Шесту народну основну школу, а 4.4.1955. у Другу осмогодишњу школу. ГНО БЛ, сједнички материјали, Рјешење број 18237 од 19. септембра 1953.

школа, нижих гимназија и петог и седмог разреда гимназија.⁷⁹ Поштујући ову одлуку, на сједници Савјета за просвјету НОО БЛ је 7.7.1954. предложено да у школској 1954/55. раде:

- Прва осмогодишња школа, у чији састав би ушла Прва нижа гимназија и пола разреда Шесте основне школе;
- Друга осмогодишња, у чији састав би ушле Друга нижа гимназија и пола разреда Шесте народне школе;
- Трећа осмогодишња школа, коју чине Трећа нижа гимназија и Прва основна школа – Вјежбаоница;
- Осмогодишња школа у Росуљама;
- Осмогодишња школа у Горњем шехеру.

Народни одбор града Бањалуке, на посебним сједницама Градског вијећа и Вијећа произвођача, одржаним 15.7.1954, прихватио је приједлог Савјета и донио рјешење о укидању гимназија, те Прве и Шесте основне школе у Бањалуци.⁸⁰ Овим рјешењем укинуте су Мушка гимназија, Женска гимназија, Прва нижа гимназија, Друга нижа гимназија, Трећа нижа гимназија, Прва основна и Шеста основна школа, све у Бањалуци. На истој сједници донесено је рјешење о оснивању Прве и Друге мјешовите гимназије, те Прве, Друге и Треће осмогодишње школе.

Прва осмогодишња школа настала је школске 1954/55. спајањем 170 ученика Шесте НОШ и 562 ученика Прве ниже гимназије, а Друга осмогодишња школа спајањем 168 ученика Шесте и 580 ученика Друге ниже гимназије. Радиле су у двије смјене, у истој згради, код Среског суда, у близини Ферхатпашине џамије.

Јозефина Зечевић

Штефица Жагар

Вукосава Адамовић

⁷⁹ Службени лист НР БиХ, број 16 од 10. јула 1954.

⁸⁰ ГНО БЛ, Рјешење број 14481/54-1

Муслија Пашић

Драгица Дамјанић

Анка Скарнео

На сједници Општинског вијећа НОО Бањалука, одржаној 11.7.1957, донесено је Рјешење о укидању Прве и Друге осмогодишње школе и оснивању Осмогодишње школе “Змај Јова Јовановић”. Сва права и обавезе Прве и Друге осмогодишње школе прешла су на новоосновану школу.⁸¹ За директора је постављен Халид Адемковић,⁸² а за помоћника директора Радуле Ђекић.⁸³

Verica Josipović

The Sixth Mixed Elementary School in Banja Luka

Summary

The Sixth Mixed Elementary School in Banja Luka was established by the Decision of the Royal Ban Administration of the Vrbas Banovina, number 1000 dated on January 21, 1940. The school was opened on February 1, 1940, in the “Imperial School” building at Vasilj Grdjic Street No 3. From the very beginning, it was burdened with many pupils. During the Independent State of Croatia, classes were often interrupted due to the army accommodation, outbreak of typhus and lack of firewood. The Third and Fourth Elementary Schools also worked in the building of the Sixth Elementary School. The school principal was Viktor Radosevic.

During World War II, the school building was severely damaged. The state invested a lot of money to rebuild the school. The school still had a large number of pupils divided into eight classes. In October 1949, by order of the Regional People's Committee of Banja Luka, the Sixth School was temporarily disbanded because the Dormitory for Economy Students was located in its building. The pupils were assigned to the Third, Fourth and Seventh Primary School, which had to work in three shifts. In the school year 1951/52, the Sixth Elementary School started to work in the former building of the Lower High School.

The People's Committee of the City of Banja Luka, at special sessions of the City Council and the Council of Producers, held on July 15, 1954, adopted a decision to abolish the high schools, as

⁸¹ АРС НОО БЛ, Рјешење број 11080/57.

⁸² АРС НОО БЛ, Рјешење број 14050/57.

⁸³ АРС НОО БЛ, Рјешење број 14049/57.

well as the First and Sixth Elementary Schools in Banja Luka. At the same session, a decision was made to establish the First, Second and Third Eight-Year Schools.

The First Eight-Year School was established in the school year 1954/55 by merging 170 pupils of the Sixth Elementary School 562 pupils of the First Lower High School, and the Second Eight-Year School by merging 168 pupils of the Sixth and 580 pupils of the Second High School. At the session of the Municipal Council of the People's Committee of Banja Luka, held on July 11, 1957, a Decision was made to abolish the First and Second Eight-Year Schools and establish the Eight-Year School "Zmaj Jova Jovanovic". All rights and obligations of the First and Second Eight-Year Schools were transferred to the newly established school.